

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

23. Ægroti sudarium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

VII. Rariùs de Deo & divinis cogitare & loqui.

VIII. Non in omnibus Resignatum; seu divinæ voluntati subiectum esse.

IX. Quædam censere intolerabilia, nec omnia Christianā patientiā concouere.

Et quæso, quid ad te, mi æger, quid in Galliâ, Belgio, Italiâ aut Hispaniâ fiat? Tu potiùs quære, quid fiat in celo, quid inter Divos, quid rerum agatur apud inferos.

Hoc tu quære, quidquid demum alii inter se sciscitentur. *Dimitte mortuos sepelire mortuos suos.* Jam tibi curæ sit, cura salutis tuæ unica; Unum enim est necessarium.

Quid tibi cum curiosis illis aut novis plerumque fictis? Tibi his non prodes, alii offensionem es. Et quid eos averfaris, qui vicini te periculi monent? agnosce illos, faciales sunt mortis.

Obsecro te, senes illos, quorum fòrs plures novisti, ne imiteris, quibus de morte loquentes audire, mors fuit. Et amabo te, non plus hætenus profeceris, quàm sic pueriliter mortem timere?

Non didiceris tot annis, libenter, tranquillè, & imperurbatè mori? Quid trepidas? Voluntati Dei quàm integerrimè te committe, & negotium hoc penè omne conficisti. Si velis credere altius veritatem intuentibus, *Omnia vira supplicium est.*

Romanum sapientem hîc tibi opportunè ingero: *In hoc, inquit, profundum inqueritumque projecti mare, alternis æstibus reciprocum, & modò alternans nos subitis incrementis, modò majoribus damnis deferens, assidueque jactans, nunquam stabili consistimus loco: pendemus & fluctuamur, & alter in alterum illidimur, & aliquando naufragium facimus, semper timemus. In hoc tam procelloso, & in omnes tempestates exposito mari navigantibus, nullus portus nisi mortis est.*

At sua quemque credulitas seducit, & in eis quæ dilitig, voluntaria mortis obliquo. Quotidie præter oculos nostros transeunt notorū, ignotorūque funera: nos tamen aliud agimus, & subitum id putamus esse, quod nobis totā vitā denuntiatur futurum. Non est ista Natura iniquitas, sed mentis humanæ pravitas, rerum omnium infatiabilis, quæ indignatur inde se exire, quò admilla est precario. Iniquus est, qui muneris sui arbitrium danti non relinquit: avidus, qui non lucri loco habet quod accepit, sed damni quod reddiderit. Ingratus est, qui injuriā vocat finem voluptatis: stultus, qui nullum fructum esse putat bonorum, nisi præsentium. Nimis angustat gaudia sua, qui eis tantummodò quæ habet ac videt, frui se putat. Cito nos omnis voluptas relinquit, quæ fluit ac transit, & penè antequam veniat, aufertur. Gaudeamus ergo omnes eo quod datur, reddamùsque id cum reposcimus. Alium alio tempore mors comprehendet, neminem præteribit. In excubiis stet animus, & id quod necessarium est, nunquam timeat, quod incertum est, semper expectet. Utrumne stultius sit, nescio, legem mortalitatis ignorare; an impudentius, recusare. Omnes, imò omnia in ultimum diem spectant. Quisquis ad vitam editur, ad mortem destinatur, ad æternitatem præparatur.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

A cile sit, quidquid difficile censetur. Morbi condimenta Morbi sunt, crebri ad cælum gemitus, malorum à Sanctis omnibus tolerantium memoria, iterata & jaculatoria precatiuncula, quibus modò sanctissimæ Trinitati, modò soli Christo, nunc beatissimæ Virgini Mari, nunc aliis Divis supplicandum pro constanti patientiâ, & felici ex hac vitâ transitu.

Tertia. Circa alios homines.

M Edicis tam corporis, quàm animi parendum integre. Ad ægrotum revisentibus, patientiæ, & animi bene compositi specimen præbendum. Et licet morbus affligat, multa turbent, quædam displiceant, plurima non sapiant, aliqua ad nutum non fiant, nunquam tamen murmurandum: sed omnia molesta, spe præmii condienda; dicta factaque omnia submissione & patientiâ commendanda.

§. 22. Ægroti sitis qui curanda.

Ægrotorum plerique cruciantur siti, præsertim febrientes: nos illis fontes monstrabimus, unde hauriant pro libitu.

Latro plurimorum cæde nobilis, in Austriâ inferiore in rotam actus est, cruribus solùm contractis, producendæ morti in gravius reo supplicium, & testatius ceteris exemplum. Sed virum se præstitit hic reus, & religiosissimus Christianus esse cepit in tam diris suppliciis: nam quidquid dixit, patientiam spiravit & penitentiam. Assiduus vocibus Deo supplicare, scelorum veniam orare, patronos cæcites implorare, imò & concionatorem agere, atque à flagitiis adstantes dehortari instituit. Jamque dies in vespèram ibat, cum numerosus populus affluere: aderant etiam, suâ opinione solatores tam gravia patientis, reipsa tam generosæ patientiæ spectatores. Nam ille in pœnas suas pronus, ut vitam quæreret meliorem, spe futurorum dolorem mitigare jubebat præsentem: sed & gratias Deo agebat, qui dum irascetur, clementiæ meminisset, & sic castigaret ut parceret. In illo tamen tam lento tormento, quod ultra triduum putabatur duraturum, alterutrum orabat, vel naturitatem obitus ad finiendos dolorum furores, vel imbris opportunitatem ad mitigandos saltem æstus & sitim. Utrumque auxilium adfuisse observatum est. Nam sub occasum solis copiosa defluxit pluvia, & ipse paulò post pœnâ simul & vitâ defunctus est.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

En, mi Christiane, & tu tuam hîc rotam habes, sed longè molliorem, tuo tu lætulo, velut rotæ, implexus es. Neque dubium, quin non tantum dolor, sed & sitis te premar. Quare ut opportunus in te imber defluat, in Golgothâ monte lætulum tibi parari jube, ad pedem illius crucis, in quâ pendet Servator Orbis, è cujus toto corpore cruenti depluunt imbres. Hic bibe, hic reficere, hic saturare: tanto futurus sanior, quanto hic biberis intemperantiùs.

Matt. 5.8.

Senes, qui bus, de morte loquentes, mors fuit, non sunt imitandi.

Senes Con- feli. ad Pol. 1.28. 29. & 30.

Quis in- quis, Avidus, Ingratus, Et stultus.

Ad mortem destinatur, qui ad vitam editur.

Nefas est contra Deum queri.

Morbis gravior assiduam vult patientiam.

condimenta quæ?

Omnia molesta spe præmii cõdienda.

Anno 1590. Latro in diris suppliciis religiosissimus esse cepit.

Lib. 3. hist. Franc. 10.

Christus mittit.

verba inscripti: Hunc mihi sudorem, o mortales, scelera vestra expresserunt: videtis ista, & vitam priorem improbam non definitis? Utinam nos Childeberti nunc simus, & in nostram ipsi vindictam animemur. Certè patientem Christum nemo luger verius, quàm qui ea, ob quæ passus est Christus, odisse incipit.

§. 24. Agroti lectulus.

Vrit agrotum lectulus, etiam si supra Sardanapali plumam, supra Smindyridis rosam sit mollis. Smindyridem Sybaritam nemo non novit mollitiæ vitæ infamem juvenem, quem cum mollissimæ plumæ inclementius fodicarent, experiri voluit, mollitiæ indormiret solutis rosarum foliis. Sed hic etiam odoratissimus juxta & mollissimus torus, rigidus nimium erat & asper in tenerum latulculum. Nam bonus juvenis questus, per proximam priorem noctem adeo dura sibi fuisse lectisternia, ut etiam cicatriculas pustulasque, intractabilis strati argumenta posset monstrare.

*Ælia. lib. 9.
var. hist.
c. 24.
Smindyri-
dis molli-
tie vitæ in-
famis ju-
venis quis
lectulus.*

*Laurentius
martyr pro
lectulo
craticulam
habuit.*

*De quo vide
Anton. Gal-
lonium de
martyribus,
c. 1. mihi
pag. 21.*

Æger tamen si cubet in culcitris quæ vel pilum leporinum, vel plumas perdicum habeant, tamen rigidum dicit accubitus. Venia illi danda est; dolores hanc querelam extrudunt. Sed alios lectulos monstramus longe duriore. Laurentius Martyr candentem pro lectulo craticulam habuit, post illum Vincentius Martyr, & alii complures hoc ipso repositi sunt lecto, heu nimium quantum aspero; cum tamen mor persuasit esse tolerabilem.

Supplicium olim de Christianis horribilissimum sumebant Perfæ, quod *scaphismus* dicebatur. Nam Christianus excarnificandus geminis scaphis, velut cista oblonga & arcæ supinus includebatur, capite solum, manibus ac pedibus exstantibus. Pro cibo mel & lac vel invito infundebatur, protrahenda vitæ & angendis cruciatibus immanissimis. Nam interdum ardentissimo soli opponebatur inclusus, oculi vi deducebantur, caput insuper, manus, pedesque melle ac lacte perungebantur, hinc culicum ac muscarum ingentia examina partes illas velut atro panno tegebant; potus autem ingestus vitam quidem servabat, quia verò facile perfluebat, sedam in ipsa cista putredinem, & inde vermes generabat. Ita hominem in hoc lectulo jacentem foris crabrones & vespæ, intus lumbrici & vermes miserrimè laniabant. Hinc fiebat, ut cum mortui corpus aperiretur, sedæ à vermibus erosum inveniretur. Atque hoc inauditum tormentum ad quindecim, ad septemdecim, ad plures etiam dies producebatur inter immanissimos Martyris dolores. Hunc mihi lectulum, mi æger, hoc Martyrum cubile heu miserabile, & cruciatibus pleissimum considera. O quam suaves sunt dolores tui ad istos, quam mollis est tuus lectulus ad istum, quam nihil est morbus tuus ad hæc tormenta? Sile igitur, & patientiam persevera. Qui socius est crucis, locius erit & paradisi. Et optime dixit beatus Salvianus: *Mihi genus quoddam sanitatis esse videtur; hominem interdum non esse sanum.*

*Socius
crucis qui
est, socius
erit & pa-
radisi.
Epist. 5.*

§. 25. Agroti delitio, Christi Hortus.

Hæc cum dixisset Iesus, egressus est cum discipulis suis trans torrentem Cedron, ubi erat Hortus, in quem introivit ipse & discipuli ejus. In hunc Hortum, mi ægrote, omnes Cælites te invitant: hic audies mira, videbis mirissima. In hoc Horto ipsa cepit Lætitia tristari. Tristitia est, ait, anima mea usque ad mortem: Sustinete hic & vigilate mecum. Permite, obsecro, mi æger, ad te quoque spectare hæc verba; Sustine hic & vigila paulisper cum tuo Domino. Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. Atque jam orantem audi: *Pater mi, si possibile est, transseat à me calix iste: verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu.* Paulò post hoc ipsum repetens: *Pater, inquit, si vis transfer calicem istum à me, verumtamen non mea*

*Ioan. c. 18.
v. 1.
Mat. c. 26.
v. 37.
Marc. c. 14.
v. 23.
Luc. c. 22.
v. 42.*

voluntas, sed tua fiat. Sed & tertium eandem precationem ingeminat: *Pater mi, si non potest hic calix transire, nisi bibam illum, fiat voluntas tua.* In supremis his angustis, nemo unus hominum est, o Christe, qui dolorem tuum vel minimum refocillet, nullus qui vicem tuam participet, qui mœrorem tuum verbulo soletur. Etiam amicissimi deserunt, ipsi etiam discipuli lingua quàm animo meliores destitunt, paulò ante vinciri tecum & mori parati, jam stertunt, brevi & fugam circumspicunt. Solus, o Christe vigilas, solus precaris, ludas, & laboras. O felicem te, Hortule à Domino tuo purpurate, & sanguinis notis velut rosis stellate; tu arcanas illas voces atque gemitus, tu suspiria lacrymis distincta, tu preces singultibus interruptas audivisti, conscius mœrores, qui Christum, soporis, qui socios oppræsserat. Garrant alii Adonidis aut Alcinoi hortos; nuge sunt, & mera dumeta ad te comparati: Elysi campi, elysii non sunt præ tuâ signitate. Non errem, si te feliciorum primo illo paradisum dixerim. Et quis me transferat, ut olim Adamum, in nova hæc & beata tempe? Sed & o felicem te terram, quæ Domini tui cruorem combibisti, nunquam tam pretioso rore irrigata. Quis mihi det ut sexcentis oculis fatigem locum quem Servatoris vestigia presterunt, genua congerunt, cui sese os, oculi appresserunt. Sed o terra, an non erubuit te premi tam sacro pondere, te aspergi tam nobili liquore? imò certè rubere cœpisti, nimis nimis pretioso purpurascens, postquam rubentem tibi stillam novus hic hortulanus irroravit. Ab hoc hortulano discat precari æger: in hoc Horto flores legere, est actus patientiæ varios con- jungere. Sed hoc jam explicatius docebimus, ad istius Horti lectulum.

§. 26. Christi inter Olivæ lectulus.

Ægrotum vix quidquam efficacius soletur quàm ille Christi in Olivifero viroto lectulus, sed heu rigidas nimis & plenissimas dolorum. Videte & attendite. Vix hortum Christus ingreditur, & mox pavere, pallere, angere, gemere; tristitiam aperire, tædium non diffiteri, angores vultu prodere, vigiliarum & precum societatem poscere, à sociis abire & redire sapius, quietem tamen aut solamen nulpam reperire. Et en, ut avellatur à suis, procumbat in genua, terræ faciem allidat, irarum Patrem exoret, verba suspiriis distinguat, precationem perseveret, imminentem sibi mortem averti postulet, non tamen suæ potius quàm summæ voluntati letis fieri flagiter, preces easdem ter repetat, ad suos ter revisat, toties le terræ alternat, cruentum denique liquorem membris omnibus manantem exprimat, in hoc rigido terræ lectulo. O spectaculum hominibus, & vel ipsis Angelis luctuosum! Et factus est sudor ejus, sicut gutta sanguinis decurrentis in terram. Ita Christus toto plorabat corpore: undique prorumpabant lacrymæ, & quidem sanguineæ. Ita nimirum amor divinus festinabat in nostram salutem, ut illi tarda nimis visa sint vincula, columna & flagra cunctari, morari vepres & clavi, crux ipsa nimium differri videbatur. Sic Deus dilexit mundum. O amorem immensum, qui explendo mors una satis non fuit, qui ante mortem vitam ipsam mori coegit, ita quidem ut nostri amantissimus Iesus membratim interire, guttatim contabescere, & per lenta sanguinis stillicidia diversis viis animam abire voluerit: & tamen plus diligebat ille quàm perferebat, plus perfere cupiebat, quàm per humanam naturam valebat. Mors, illi pœnarum ejus levissima videbatur; nec ei sufficiebat, si semel tantum moreretur in Golgothæ cœmeterio, nisi prius fuisset etiam mortuus in Gethsemani viridario: parum ei erat si inter latrones expiraret medius, nisi & ante sudore sanguineo sic fumarer, ut jam flagellatus videri potuisset. O Christe! nondum hic ullus est Brutiorum gente Romanus carnifex, nondum

*Et ei pa-
rum erat
inter latro-
nes expi-
rare.*